

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.21.092/2016/6. szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Gyuricza Péter ügyvéd által képviselt **felperes neve felperes lakcíme** szám alatti lakos **felperesnek** – a Dr. Herbály Péter ügyvéd által képviselt **alperes neve alperes lakcíme** szám alatti lakos **alperes** ellen váltótartozás megfizetése iránt indított perében a Szolnoki Törvényszék 2016. június 15. napján 6.P.21.117/2015/58. sorszám alatti ítélete ellen a felperes által 66. sorszám alatt előterjesztett fellebbezésre tekintettel lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **megváltoztatja** és kötelezi az alperest, hogy 3 nap alatt fizessen meg a felperesnek 12.000.000,- (Tizenkettőmillió) forintot, valamint ezen összeg után 2015. július 3. napjától a kifizetésig terjedő időre évi 6%-os mértékű késedelmi kamatot, továbbá a váltótartozás összege után számított 3 ezrelékes mértékű, 36.000,- (Harminchatezer) forint váltódíjat.

Mellőzi a felperes perköltség és eljárási illeték fizetésre kötelezését.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 900.000,- (Kilencszázezer) forint első- és másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 1.680.000,- (Egymillió-hatszáznyolcvanezer) forint le nem rótt elsőfokú, valamint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

A peres felek az 1990-es évek végétől kezdődően ismerik egymást. A felperes vállalkozóként az 1990-es évek közepétől újság-kiadással és alapítással foglalkozott, 2008. évben lapkiadó céget alapított, majd pedig különböző vállalkozási formákban hat hirdetési újságot is kiadott. Az általa létrehozott lapcsalád átalakulás után már csak négy újságból áll, melyeket felperestől független vállalkozások adnak ki. Felperes 2014. év őszét megelőző hónapokban **ország nevében** a húgánál és annak családjánál lakott, onnan újabb vállalkozások indítása céljából tért haza. Ingatlan vagyonnal nem rendelkezik, ismerőse lakását használja, állandó bejelentett lakcíme nincs, egy barátja gépkocsit biztosít számára, számottevő ingóvagyonra nincs. A saját maga által kiállított munkáltatói igazolás és személyes nyilatkozatai szerint 2014-2015. években havi nettó 60.000,- forint körüli jövedelme volt, az Az **A...** Kft-től további néhány százezer forint jövedelemmel rendelkezett. A felperes **város 1. neve**on, 2014. május 6-án aláírt, bemutatóra szóló váltóokiratban – ismeretlen személy felé – 24 millió forint megfizetését vállalta. A váltójogosult nevének kitakarása mellett a váltóokiratról közjegyző által hitelesített másolat készült, mely a felperes birtokában van. Felperes 2014. áprilisától 2015. június végéig az **pénzügyintézet 1. neve város 1. neve**-i fiókjánál meghatalmazottként használta a 77. sorszámú banki széfet, melyet 2014. május 07-én, 2014. június 12-én, szeptember 3-án, továbbá 2015-ben június 16-án, 17-én, és június 24-én, 25-én nyitott meg a banki nyilvántartás szerint (6.P.21.117/2015/15. sz. perirat).

Az alperes 2005. áprilisától 2012. év végéig a perben nem álló **személy 1. neve** élt házassági

életközösségben, közös lakásuk az alperes jelenlegi lakcímén volt, a házasságból 2008. évben egy leánygyermekük született. A Szolnoki Járásbíróság a felek közös kérelmére 2015. április 22. napján jogerőre emelkedett ítélettel bontotta fel a házasságot. A volt házastársak vagyonszétválásukat az ingatlanvagyonra is kiterjedően 2014. szeptember 2. napján kelt magánokiratba foglalt szerződéssel osztották meg. A vagyonszétválás eredményeként alperes 10 millió forint nagyságrendű összeghez jutott, melyből megvásárolta jelenleg is használt lakását, megtakarításként mintegy 2.500.000,- forintja maradt meg. Az alperesnek járó készpénzvagyont **személy 1. neve** két részletben, két számlára utalta. Az egyik részösszeg az alperes **pénzügyintézet 1. neve-nél** nyitott számlájára, míg további 5 millió forint nagyságrendű összeg az **pénzügyintézet 2. neve-nél**, édesanyjával közösen fenntartott folyószámlára került. **személy 1. neve** a házasság felbontását követően havi 180.000,- forint gyermektartásdíjat, valamint 25.000,- forint házastársi tartásdíjat fizet alperes részére. Alperes a váláskor még egy 2.500.000,- forint értékű Mini Cooper típusú gépkocsival is rendelkezett. A válás után gyógypedagógiai asszisztens munkakörben a lakóhelyén, egy általános iskolában helyezkedett el, havi nettó 80.000,- forint körüli jövedelemmel rendelkezik. Alperes 2015. március és augusztus között időszakban ún. TÁMOP programban vett részt. A 2015. június 16-i jelenléti ív tanúsága szerint ezen a napon a felperes egy ehhez kapcsolódó megbeszélésen vett részt.

Az alperes 2004-2009. közötti években levelező tagozaton végezte a **egyetem neve** karán a humán erőforrás menedzseri szakot.

Az alperes 2014. év második felében került közelebbi ismeretségbe a külföldről akkoriban hazaköltöző felperessel, mivel házassági problémáiról korábban már rendszeresen beszélt a barátnőjével, a felperes testvérével. Közöttük párkapcsolat nem alakult ki, de rendszeresen találkoztak, a felperes feljárt az alperes lakására is.

Az alperes ebben az időszakban az őt meglátogató, volt iskolatársának **tanú 1. nevenek**, valamint kolléganőjének, **tanú 2. neve-nek** beszámolt arról, hogy a felperes egy üzleti ajánlattal kereste meg őt, illetve ahhoz kérte a segítségét, hogy egy **A... országbeli** olajcégben törzsrésztvényt vásároljon a saját nevére. Ezzel kapcsolatban előadta, hogy neki bennfentesként nincs vásárlási lehetősége, de ad az alperes részére 21 millió forintot, abból az alperesnek saját nevére kellene a részvényeket megvásárolnia, amelyeket később majd ő átvesz tőle, és 1-2 millió forint összegű jutalékot is ígért. Az alperes említett ismerősei véleményét kérte arról, hogy részt vegyen-e ebben az ügyletben, ők azonban óvták őt ettől.

Az alperes 2015. június 10. napján írásbeli szerződéssel elajándékozta a **város 1. neve, utca neve u. 141. I/7. szám** alatti, 100 nm-es lakását a hozzátartozó pincerésszel, és tárolóval együtt édesanyjának, **személy 2. neve**, holtig tartó haszonélvezeti jogát azonban fenntartotta. Az ajándékozási szerződésben az ingatlanok értékét nem jelölték meg.

Az alperes 2015. június 16-i keltezéssel **város 1. neve**on saját kezűleg, nyomtatott betűkkel megírt, „váltó” megjelölésű okiratot írt alá. Ennek szövegezése szerint: „alperes neve(anya neve: , **város 1. neve, születési dátum.**), **város 1. neve, utca neve 141. I/7.** lakcímemen fizetek e váltó alapján 21.000.000,- forintot, azaz Huszonegy-millió forintot megtekintésre **felperes neve** (anya neve: , vez.eng.szám: , **város 1. neve-i** lakos) vagy rendeletére. Mentésitem az óvás feltételeinek kötelezettsége alól. A váltót 3 éven belül kell bemutatni.”

A váltó kiállítását követően a felperes kezdeményezésére **közjegyző neve város 2. neve** közjegyző irodájában 2015. június 24. napján egy 9 millió forintos, és egy 12 millió forintos fizetési rendeltetést tartalmazó, gépírással készült két további váltó aláírására is sor került az alperes részéről.

A 2015. június 16-i váltó szövegével megegyező szövegezésű váltókon a közjegyző az alperesi

aláírásokat hitelesítette, és erről az alperes részére állított ki számlát. A közjegyző irodájában a felperes is jelen volt, saját gépkocsiján ő vitte el az alperest a közjegyzőhöz, a váltókat pedig az alperes még ott a helyszínen a felperes részére átadta.

Az alperes gépjármű átruházásra szolgáló blanketta nyomtatványon 2015. június 29. napján testvérére, **személy 3. neve-re** ruházta át az **xxx** frsz-ú Mini Cooper típusú gépkocsijának tulajdonjogát. A jármű vételárát 1.000.000,- forintban rögzítették, a szerződés szerint a vételár készpénzben átadásra került.

A felperes 2015. június végén szóban fizetésre szólította fel az alperest a lakásán, mindkét váltó felmutatása mellett, és végül 2015. július 3. napjáig adott fizetési határidőt.

Az alperes ezt követően felvette a kapcsolatot volt férjével, akinek előadta, hogy a felperes család útján íratta alá vele a váltókat, a felperestől ő 21 millió forintos összeget nem kapott, ugyanakkor a felperes a váltók alapján tőle fizetést követel. Az alperes volt férjével együtt 2015. július 2. napján **város 3. nevere** utazott, és ügyvéd segítségét kérte, aki alperesi megbízásból, aznapi dátummal egy feljelentést készített, amit a **város 1. nevei** Rendőrkapitányságra küldött meg. A feljelentést 2015. július 6. napján érkezették a rendőrségen. Az ügyvédtől hazafelé tartva az alperes újabb felperesi telefonhívást kapott, melyet nem fogadott, de sms-ben az alábbi üzenetet küldte „2.5 ennyi. 21 körül leszek otthon.” A peres felek este 22 óra körül ismét alperes lakásán találkoztak, az alperes ekkor azonban már arról tájékoztatta a felperest, hogy ügyvédnél járt és bemutatta az ügyvéd által készített iratot. Alperes ekkor már csak 200.000,- forint megfizetését ajánlotta fel, melyet felperes elfogadhatatlannak talált, továbbra is követelte a teljes összeg megfizetését, majd pedig ingerülten távozott alperes lakásáról.

A felperes másnap hajnalban írásbeli feljelentést állított össze, melyet személyesen vitt a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőrkapitányságra, azt 2015. július 3-án 6 óra 45 perckor érkezett a rendőrhatalomhoz. E feljelentés tartalma szerint felperes egy meg nem nevezett ismerőse - „meggyőző történetet előadva” - nagy összeget vett át tőle, 2015. június 24. napján ezen összegre vonatkozóan két váltót írt alá közjegyző előtt. Felperes 2015. július 5-i feljelentés kiegészítésben már konkrétan megnevezte az alperest és sérelmezte, hogy az utóbb tévedésből aláírt váltóra hivatkozással korábbi ígérete ellenére alperes megtagadta még a részbeni fizetést is.

A felperes feljelentésében, valamint sértetti kihallgatása során azt adta elő, hogy az alperes 2-3 hetes futamidőre technikai jellegű segítségként kölcsönt kért tőle, ennek fedezeteként került sor a váltók aláírására. Alperes azonban utólag a váltók teljesítését megtagadta. Előadta, hogy 21 millió forintot készpénzben 2015. július 16. napján az alperes lakásán adott át, és alperes 2-3 napon belül vállalt legalább 3-4 millió forint résztörlesztést. A kölcsönkérés indokaként alperes neki azt adta elő, hogy volt férjére, **személy 1. neve** kívánja bízni a vagyonmegosztás alkalmával neki jutott vagyonrészt, azonban az jelenleg több részletben különböző befektetési helyeken van, így ezek visszaszerzése bizonyos időt vesz igénybe. Ennek ellenére egy összegben kívánta a teljes 21 millió forintot a volt férj részére átutalni. A közjegyző előtti váltókiallításra azért került külön sor, mert az alperes több időközbeni megbeszélés ellenére az ígért első részleteket nem teljesítette.

Az alperes feljelentésében, illetve tanúkihallgatása során tett nyilatkozata szerint a felperes a bizalmába férkőzött, mivel sokat beszélgettek a válása miatti érzelmi, anyagi problémáiról. A felperes innen szerezhette tudomást pénzügyi helyzetéről. A felperes egy alkalommal üzleti lehetőségeiről beszélt neki, egy horvát olajipari cégnél törzsrészcsevény vásárlási lehetőséget említett. Előadta, hogy erre 21 millió forintja van, de saját nevében nem vásárolhat ilyen részvényeket, ezért kérte meg őt (alperest) az ebben való közreműködésre. Azt ígérte, hogy 12 millió, valamint 9 millió forint két részösszegben fog alperes részére pénzt átutalni. Alperes ezért írta alá a váltókat, a

pénzáttalálásra azonban nem került sor, ugyanakkor a váltók a felperesnél maradtak. A felperes ezt követően fenyegető módon lépett fel, követelte a váltók alapján a fizetést, ezért fordult rendőrséghez, és kezdeményezte a nyomozati eljárást. A **város 1. nevei** Rendőrkapitányság egyesítette a nyomozati ügyeket, az egyesítő határozatot azonban a Szolnoki Járási Ügyészség hatályon kívül helyezte. Ezután mindkét nyomozati eljárást a **város 1. nevei** Rendőrkapitányság folytatta le, mindkét ügy megszüntető határozattal zárult 2016. május 4. napján. Az egyező indokolású határozatok azon a rendőrségi megállapításon alapultak, hogy az eljárások során sem a pénzáttaladásra, sem a tévedésbe ejtésre vonatkozóan egyik fél esetében sem lehetett ügydöntő bizonyítékot beszerezni.

A felperes 2015. július 9. napján benyújtott keresetében 12 millió forint és járulékai erejéig kérte marasztalni alperest váltótartozás jogcímén. Előadta, hogy a pénz magánkölcson révén rendelkezésére állt, a kölcsön visszafizetésére ő maga is váltót állított ki 24 millió forintra vonatkozóan, ezzel kapcsolatosan egy 2014. május 6. napján általa kiállított váltó másolatát csatolta közjegyzői hitelesítéssel, melyben a váltójogosult neve kitakarásra került. Előadta, hogy ezzel a pénzzel befektetési céljai voltak, újabb lapkiadást, valamint ingatlanprojekteket tervezett, azonban az alperes arra hivatkozással vette őt rá 21 millió forint átadására, hogy a vagyonszerzési megosztásból származó, szétszórtan elhelyezett befektetéseinek összeszedéséig van szüksége a készpénzre, melyet egy összegben volt férje, **személy 1. neve** részére kíván befektetési célból átutalni. Felperes úgy gondolta, hogy erről **személy 1. neve** is tudott, egyébként pedig üzleti tervei voltak a jó üzletember hírében álló volt férjjel, ezért is döntött úgy, hogy váltókiállítás ellenében átadja a jelentős összegű kölcsönt, melynek visszafizetését 2 héten belül ígérte az alperes. Előadta, hogy a büntetőfeljelentést annak hatására tette, hogy az alperes két millió forint körüli, első részlet visszafizetési ígéretét nem váltotta be, 2015. júliusában pedig már csak 200.000,- forintot kívánt megfizetni. Az alperes rosszhiszemű magatartása abban is megmutatkozik, hogy az ingatlanát még az első váltó aláírása előtt elidegenítette, utóbb pedig gépkocsiját is kivonta a fedezetül szolgáló vagyona köréből.

Alperes ellenkérelme a váltókereset elutasítására irányult. A váltó kiállítását elismerte, az alapjogviszony jogalapját és összecszerűségét vitatta. Hangsúlyozta, a felperes volt az, aki megtevesztő magatartást tanúsított, amikor törzsrészcsevény vásárlással kapcsolatos segítségkérés ürügyén rávette őt a váltók kiállítására. A felperes ígérete alapján ő abban bízott, hogy a közjegyzői hitelesítésű váltók nála maradnak mindaddig, amíg a felperes ténylegesen átutalja az ígért összeget, erre azonban utóbb nem került sor. Csatolta a 2015. április és június közötti időszakra vonatkozó bankszámla forgalmának kimutatását. Előadta, hogy kizárólag egy, az **pénztintézet 1. nevenél** vezetett saját bankszámlája van. Lakásának, gépkocsijának elidegenítését azzal indokolta, hogy az esetleges anyagi veszteségei elkerülése miatt került erre sor. A felperes fenyegetésének hatására ígért résztörlesztéseket, ugyanakkor annyira megijedt a felperes fellépésétől, hogy ekkor már volt férje segítségét kérte, majd pedig vele együtt jogi képviselőhöz fordultak. Így került sor a feljelentés megtételére és a nyomozati eljárás kezdeményezésére. Kétségbe vonta azt is, hogy a bizonytalan anyagi helyzetű és egzisztenciájú felperesnek az ő elmondása szerinti jelentős, több 10 millió forint összegű készpénz rendelkezésére állhatott volna. Hangsúlyozta, hogy a váltón alapuló követelés esetén a kötelezettet megilleti az alapügylet létre irányuló kifogásolás joga.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította, egyúttal perköltség, valamint eljárási illeték fizetésére kötelezte. Az ítélet jogi indokolásában a bíróság előrebocsátotta, hogy a tényállás megállapításánál mellőzte a felperes nyilatkozatát, a nyomozó hatóságtól beszerzett nyomozati iratok közül pedig kizárólag a feljelentéseket, a felek vallomását és a nyomozást megszüntető határozatokat vette alapul ítélezése során. Az egyéb nyomozati iratok azért nem voltak

felhasználhatók, mert a nyomozó hatóság későn, csak a tárgyalás előtt egy nappal teljesítette a bíróság megkeresését. A perben megtartott utolsó tárgyaláson az 58. sorszám alatti kijavított jegyzőkönyv szerint az eljáró bíró a **város 1. nevei** Rendőrkapitányságtól beszerzett nyomozati iratokból kizárólag a 2016. május 4-i dátummal meghozott nyomozást megszüntető határozatokat ismertette.

A felperesi kereset jogi alapját vizsgálva a bíróság rögzítette, hogy a 2015. június 24. napján kiállított és az aláírás tekintetében közjegyzői hitelesítéssel ellátott, a per tárgyává tett váltó megfelel az 1/1965. (I.24.) IM rendelet (továbbiakban: Vár.) 75. §-a szerinti, az alperes által kiállított saját váltónak, az az esedékességét tekintve az a bemutatáskor fizetendő. A váltó értékpapír, ezért absztrakt jellegénél fogva a váltójogosultat nem terheli az alapul szolgáló követelés fennálltának bizonyítási kötelezettsége. Ezzel szemben a váltóadás köteles annak bizonyítására, hogy a váltóért nem kapott ellenértéket, illetőleg az alapjogviszony érvénytelen, megszűnt, esetleg az, hogy a váltóval szemben beszámításra alkalmas követelése van. A bíróság a bizonyítékok értékelésének eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az alperes eredményesen bizonyította; a perbeli váltóért nem kapott ellenértéket, a felperes által állított kölcsönügylet nem jött létre, mivel erre vonatkozó kölcsönös, egybehangzó nyilatkozat a felek között nem volt, és pénzáadásra sem került sor. A felperesi bizonyítás eredménytelen maradt, mivel a perbeli adatok alapján az volt megállapítható, hogy a felperes 2015. évben nem volt olyan anyagi helyzetben, hogy 12 millió vagy 21 millió forint összegű kölcsönt nyújtson az alperes részére. A bíróság elfogadta az alperes nyilatkozatát a tekintetben is, hogy a felperes kérésére ő részvényvásárláshoz kívánt segítséget nyújtani és a felperes által ígért jutalék is vonzó volt számára. Az alperest volt férje és ismerősei pénzügyekben járatlan, érzelmi beállítottságú emberként ismerték, aki nem volt tisztában a váltó fogalmával, jogi természetével, a váltókat kizárólag felperes kérésére írta alá anélkül, hogy tényleges fizetési kötelezettsége keletkezett volna, tekintettel a kölcsönügylet elmaradására. A felperes az alperes bizalmába férkőzött, miután tudomást szerzett a házassági vagyoni közösség megosztása során alpereshez jutó vagyონrészlől, informálódhatott alperes anyagi helyzetéről. A felek közül az alperes bizonyult szavahihetőnek. A bíróság lényegesnek tartotta, hogy az alperes a nyomozati eljárásban, és a perben következetesen ugyanazokat a nyilatkozatokat tette az ügyről. Relevánsnak tekintette azt is, hogy az alperesi feljelentés megfogalmazására előbb került sor, mint arra, hogy a felperes feljelentést tegyen. A felperes már csak azután írta meg saját feljelentését, miután értesült, hogy ellene az alperes nyomozati eljárást kezdeményezett. Saját feljelentésében először még ismeretlen személyként jelölte meg azt, akinek kölcsönt adott, ezt csak a későbbiekben konkretizálta. A felperes eltérő előadásokat tett arra vonatkozóan, hogy alperesnek miért volt szüksége az ő pénzügyi segítségére, e körben szükségtelen igazolásokat csatolt. Az alperes váltóadósként a Vár. 17. §-a alapján összességében eredményesen érvényesítette azt a kifogását, hogy a váltókiállítás ellenére nem tartozik, a váltóért ellenértéket nem kapott. Ezen túlmenően pedig kellő okát adta annak is, hogy miért tett váltójogi nyilatkozatot annak ellenére, hogy tényleges tartozása nem keletkezett felperes irányában.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve annak megváltoztatását és az alperes kereseti kérelem szerinti marasztalását. Másodlagosan az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabálysértéseire is hivatkozott. E körben sérelmezte, hogy a bíróság nem tette számára lehetővé a nyomozati iratok határozathirdetés előtti megismerését.

Fellebbezésének érdemi indokolásában elsődlegesen azt sérelmezte, hogy a bíróság figyelmen kívül hagyta az ő tényállási előadását, mely szerint az alperes a vagyoni közösség megosztásból kapott több millió forintot néhány hónap alatt elköltötte, színlelt szerződéssel édesanyjának ajándékozta ingatlanjait, majd pedig tőle (felperestől) kért rövid futamidőre 21 millió forint összegű kölcsönt. Ez tette szükségessé a kézzel írott váltó kiállítását, majd pedig a közjegyző előtt az újabb két váltó kiállítását. Ezt követően alperes gépkocsiját fedezetelvonó szerződéssel testvérére íratta, majd pedig

megtagadta a felperes felé a váltók bemutatásakor a fizetést. A rendőrségi nyomozati eljárás kezdeményezése minden alapot nélkülöző alperesi tényállításokra épült, melynek eredményeként a nyomozati, illetve a bírósági eljárások során az alperes eddig eredményesen kerülte el az anyagi és büntetőjogi felelősségre vonást. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazta a Kúria EBH 2007/1622. számú elvi döntését. Vélhetően tévedésből nem a Kúria álláspontját, hanem a döntéssel hatályon kívül helyezett törvénysértő másodfokú ítélet elbírálási logikáját vette át, és mellőzte a Kúria által meghatározott helyes jogértelmezést. A tényállás megállapítása során lényeges körülményeket hagyott figyelmen kívül, a per alapjául szolgáló váltót, mint értékpapírt pedig egyszerű okiratnak tekintette. Egyoldalúan, a megdőlt alperesi szavahihetőség ellenére csak a váltóügyben részt nem vett személyek tanúvallomását vette alapul, akik az alperestől közvetett módon értesültek a történetről. Ezek a bizonyítékok az ítélet meghozatalkor nem lettek volna figyelembe vehetők, és az alperes, mint fél egyoldalú nyilatkozatára sem lehet tényállást alapozni. A peres fél nyilatkozata önmagában nem bizonyítási eszköz, álláspontja nem bizonyíték. Felperesi álláspont szerint döntő jelentősége van annak, hogy az alperes elismerte, 2015. június 24. napján közjegyzőnél személyesen ő írta alá a per alapjául szolgáló, szabályosan bemutatott 12.000.000,- forint összegre kiállított váltót, és egy másik, 9.000.000,- forintos váltót is. Mindezt annak elhangzása mellett tette, hogy ez tartozáselismerést jelent. Az alperes 8 nap különbséggel, két időpontban is tett váltónyilatkozatokat, ezzel megerősítette tartozáselismerését és fizetési kötelezettségének fennálltát. Felperes kérte figyelembe venni, hogy az alperes védekezése a perbeli bizonyítási eljárás során megdőlt. A közjegyzői nyilatkozatból kitűnik ugyanis, hogy a közjegyzői irodában, mint ügyfélként eljáró személynek a közjegyző közvetlenül alperesnek adta át az aláírt, hitelesített váltóokiratokat. Ezt utóbb jegyzőkönyvezett nyilatkozatában maga alperes is elismerte, amikor azt nyilatkozta, hogy a közjegyzői irodából való távozást követően felperes kérte el tőle a váltókat. Ebből az következik, hogy eredendően a váltót a közjegyzőtől közvetlenül ő vette át. Nem bizonyította azt sem, hogy a felperesnek nem volt lehetősége a felperes által állított időpontban (2015. június 16-án) a 21.000.000,- forint kölcsönösszeg átadására. A felperes által megjelölt napon munkahelyi elfoglaltságát igazolta alperes, de peradat van arra, hogy több alkalommal általa is elismerten, késő esti időpontban találkoztak a felek, így ez a munkahelyi elfoglaltság önmagában nem lehetett akadálya annak, hogy egy még későbbi napszakban, de még aznap a felperes a pénzt átadja. Az a körülmény, hogy az alperes egy konkrétan megjelölt bankszámlájára pénzáttutalás nem történt, ugyancsak irreleváns, figyelemmel arra, hogy felperesi állítás szerint készpénzben történt meg az összeg átadása, melynek számlára helyezése az alperes részéről egyébként sem volt várható, ez életszerűtlen is lett volna, ha már eleve le akarta tagadni az összeg átvételét. A további tanúvallomások kizárólag az alperes korábbi elmondásain, tájékoztatásain alapultak, a tényállással kapcsolatban közvetlen tapasztalatokat szerző tanú meghallgatására a per során nem került sor. A felperes külön hangsúlyozta, a Kúria hivatkozott elvi döntése szerint a váltójogosult szavahihetőségének meggyengítése nem elegendő a bizonyításhoz, a váltókötelezettség fennálltát vitató félnek azt is bizonyítania kell, hogy miért tett váltójogi nyilatkozatot, ha nem tartozott valójában. A váltójogosultnak ugyanakkor a készpénzáttutalást, illetve annak forrását nem kell bizonyítania. Nem köteles bizonyítani, az alapjogviszony létrejöttét és teljesítését sem, melynek fedezetét a váltó szolgált. A rendőrségi feljelentését illetően felperes hangsúlyozta, hogy annak kiegészítésében már név szerint megnevezte az alperest lehetséges elkövetőként. Az elsőfokú bíróság egyoldalú mérlegeléssel állapította meg, hogy az alperes pénzügyi viszonyai rendezettek, és figyelmen kívül hagyta az alperes rosszhiszemű eljárását, aki először édesanyjával kötött színlelt ajándékozási szerződést, a váltókkal elismert pénzáttutalást utóbb letagadta, majd pedig ismételt rosszhiszemű fedezet elvonó szerződést kötött testvérével, gépkocsija elidegenítése érdekében. A bírósági és rendőrségi eljárás során valótlan, ellentmondásos tényállításokat tett. Ezzel szemben felperes hangsúlyozta, hogy ő az ügy minden mozzanatában jogkövető magatartást tanúsított, szabályszerű váltó birtokosa, melyet bemutatott alperesnek. A váltófizetés megtagadása után

azonnal megírta a feljelentését és azt haladéktalanul benyújtotta a rendőrségre. A szükséges iratokat beszerezve pedig néhány napon belül a polgári peres eljárást is megindította.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Kiemelte, a nyomozó hatóság nyomozást megszüntető határozatának megállapításait, különösen azt, hogy az eljárás során sem a pénz átadására, sem a tévedésbe ejtésre nem lehetett ügydöntő bizonyítékot beszerezni. A felperes vagyontalan, nem igazolt olyan jövedelmet, amely lehetővé tette volna, hogy átadjon alperes részére egy 21 millió forintos összeget. Kérte az általa csatolt poligráfus szakértő vizsgálati eredményének javára történő figyelembevételét. Előadta, hogy a felperes által csatolt, anonimizált váltómásolat nem alkalmas annak igazolására, hogy a felperes az általa állított összegű készpénzzel rendelkezett, amelyet kölcsönbe adhatott volna alperes számára. Kétségbe vonta azt a felperesi állítást is, hogy a vagyontársaság megosztása után neki átutalt összeget 9 hónap alatt elköltötte volna. Hangsúlyozta, bejelentett munkahellyel, állandó jövedelemmel rendelkezik, házastársi tartásdíjat és gyermektartásdíjat rendszeresen kap férjétől, e rendszeres bevételei megélhetése fedezetül szolgálnak. Visszautasította, hogy ő félrevezető vagy megtévesztő magatartást tanúsított volna a felperes irányában. Felperes állításával ellentétben az alapügylet nem jött létre, ő kölcsönt felperestől nem kapott, így a bíróság helyesen mérlegelte a tényállást, és döntött annak érdekében, hogy pusztán a váltókötelezettség absztrakt jellege miatt tartozatlan fizetés ne történhessen. A közjegyző előtti váltó kiállítás körülményeire vonatkozóan kérte figyelembe venni, a közjegyző írásbeli nyilatkozatában előadta, konkrétan nem emlékszik az ott végzett cselekményekre, és csak az általános eljárási rendről adott tájékoztatást. Hangsúlyozta, ő számlát nem kapott és nem is fizetett ellenértéket a közjegyzőnek az aláírások hitelesítéséért. Azt nem vitatta, hogy a közjegyzői irodából való távozás során a felperes elkérte tőle a váltókat, mert esett az eső, és azokat a zakójába tette. Ebből azonban még nem következik az, hogy a felperes az alapügyletben vállalt kötelezettségeit teljesítette volna. A váltó nem azért került birtokába, mert azt az alperes neki tartozása elismeréséül kívánta volna átadni, hanem egyszerűen azért, hogy az esős időben az iratok ne rongálódjanak meg. A tartozás elismeréséül történő váltóátadási szándék tehát teljes egészében hiányzott alperesi oldalon. Felperes lényegében az ő tudatlanságát kihasználva csalárd módon szerezte meg a váltókat. A felperes a pénzátadás időpontjával kapcsolatosan is ellentmondásos nyilatkozatokat tett, a 2015. június 16-i napra nézve először a délutáni órákat jelölte meg, majd később az esti, illetve pontosan be nem határolható időpontot. A tanúbizonyítással és az elsőfokú bíróság által lefolytatott mérlegeléssel kapcsolatos felperesi kifogások álláspontja szerint megalapozatlanok. További felperesi bizonyítási indítványok teljesítésére eljárásjogi lehetőség már nincs a Pp. 235. § (1) bekezdése miatt.

A fellebbezés **alapos**.

A felperes keresetét a birtokában lévő 2015. június 24-i dátumozású, 12.000.000,- forint fizetési kötelezettséget tartalmazó alperes által közjegyzői hitelesítéssel aláírt váltóra alapította. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a keresetlevélhez fénymásolatban csatolt - az első tárgyaláson eredetben felmutatott - okirati bizonyítékról, hogy az a váltójogi szabályok szövegének közzétételéről szóló 1/1965. (I.24.) IM rendelet (továbbiakban: Vár.) 75. §-a szerinti saját váltó, esedékességét illetően a Vár. 34. § (1) bekezdése szerint megtekintésre szól, ami azt jelenti, hogy bemutatásakor azonnal fizetendő.

A váltó a Ptk. 6:565. § (2) bekezdése szerint pénzkövetelést megtestesítő értékpapír, melyben a váltó kiállítója kötelezettséget vállal a váltóban meghatározott későbbi időpontban, az ott írt pénzüsszeg megfizetésére. A váltó fontos jellegzetessége, hogy absztrakt kötelezettségvállalást jelent, ez az absztraktság a váltón alapuló kötelezettség és a kötelezettségvállalás oka közötti viszonyban áll fenn. Ez annyit jelent, hogy a váltókövetelés függetlenné válik az alapügylettől, azaz a követelést

maga a váltó teljes mértékben körülírja, értékpapírként megtestesíti, így annak tartalma nem szorul szóbeli vagy más okiratbeli megállapodások alapján kiegészítésre, bizonyításra.

Az alperes részéről nem vitatottan közjegyző előtt saját maga által aláírt - a per tárgyává tett - váltó tartalmazza a Vár. 75. §-ában rögzített hét konjuktív tartalmi elemet, így a „váltó” elnevezést, és határozott pénzüsszeg – 12.000.000,- forint - fizetésére szóló feltétlen kötelezettségvállalást. Az esedékessége megjelölés szerint bemutatásra szól, 3 éven belül. A fizetési helyet a váltókötelezett lakhelyeként határozza meg. Rögzíti az alperes, mint váltókötelezett nevét és adatait, továbbá a felperes nevét és egyes személyi adatait, akinek részére vagy rendelkezésére kell a fizetést teljesíteni, továbbá tartalmazza a kiállítás napjának, és helyének megjelölését, a váltót kiállító alperes aláírását, és az óvás nélküli kikötést is.

A jogi szabályozás az idegen váltót tekinti alaptípusnak, ehhez képest a Vár. 75. §-a egyedileg külön is szabályozza a saját váltó fogalmát. A saját váltó kiállítója azt ígéri, hogy későbbi időpontban ő maga fog fizetni, nincs címzett, a kiállító egyben szükségképp elfogadó is. A kiállított 12.000.000,- forint fizetésére szóló váltó saját váltónak minősül.

A perbeli védekezésében az alperes az alapjogviszony létrejöttét kétségbevonó kifogásra alapítottnan kérte a kereset elutasítását. A Vár. 17. §-a értelmében váltón alapuló keresettel megtámadott személy a váltóbirtokossal szemben főszabályként nem hivatkozhat olyan kifogásra, mely a kibocsátóval vagy valamelyik előbbi váltóbirtokossal szemben fennálló személyes viszonyán alapul, kivéve, ha a váltóbirtokos a váltó megszerzésével tudatosan az adós hátrányára cselekedett. A váltóra vonatkozó jogszabályi háttér tehát a váltókötelezett által emelhető kifogások körét leszűkíti, azt negatívan szabályozza, nem rendelkezik azonban arról, hogy melyek azok a nem váltójogi érdemi kifogások, melyek a váltóperben mégis felhozhatók. A bírói gyakorlat ezzel kapcsolatban azt a joggyakorlatot alakította ki, hogy a váltóban tett feltétlen fizetési ígéretre és az igényérvényesítés módjában privilegizált kötelezettségvállalásra tekintettel a váltóadás és a váltóbirtokos közötti nem váltójogi jogviszonyból eredő kifogás általában nem fogadható el. Érdemben ilyen kifogást a bíróság csak akkor vizsgál, ha a váltókötelezett valószínűsíti olyan, a váltóbirtokossal létrejött alapügylet meglétét, amely a kifogás alapjául szolgálhat a váltóval szemben (Legfelsőbb Bíróság, Kúria BH 1992/777. szám alatt közzétett eseti döntés). A bírói gyakorlatnak figyelemmel kell lennie a váltó forgalomképességének megőrzésére, de arra is, hogy a váltó absztrakt jellege nem indokolhatja tartozatlan fizetés kikényszerítését.

A váltóban tett feltétlen fizetési ígéretre és az igényérvényesítés módjában is privilegizált kötelezettségvállalásra is tekintettel kell azonban lenni, ezért nem fogadható el korlátlanul minden kifogás, mely a váltóadás és a váltóbirtokos közötti nem váltójogi alapjogviszonyból ered. A bírói gyakorlat igen szűk körben tartja megengedhetőnek, hogy a közvetlen hitelezővel szemben a váltón alapuló keresetet támadó személy az alapjogviszonyból eredő kifogásait felhozza. Így pl. kifogás tárgya lehet, hogy a követelés a váltókiállítás ellenére sem áll fenn, mert az alapjogviszonyból eredő kötelezettséget a jogosult nem teljesítette, vagy fel sem merültek a jogosultnak ilyen jellegű követelései. Hivatkozás alapjául szolgálhat az is, hogy az alapügylet alapvető jogi léte is kérdéses, pl. nem jött létre, érvénytelen, megdőlt, vagy megszűnt jogviszonyon alapul a követelés (Legfelsőbb Bíróság, Kúria BH 1997/542. számon közzétett eseti döntés).

A váltó mögötti alapjogviszonyt érintő kifogás megalapozottságát ténybelileg és jogilag egyaránt, teljes bizonyosságú, egyértelmű bizonyítékokkal a váltókötelezettnek kell bizonyítania (Pp. 164. § (1) bekezdés, Legfelsőbb Bíróság, Kúria BH 2003/474. számon közzétett eseti döntés). A váltóeljáráásban nem lehet figyelmen kívül hagyni a váltó lényegét, annak rendeltetését, tehát azt, hogy a váltóadósság függetlenedik az alapügylettől és a váltókötelezett a váltóbirtokossal szemben a forgatható értékpapír, és nem a jogcímes ügylet alapján tartozik helytállni, hiszen a váltóadás nem csupán feltétlen, hanem az érvényesítés módjában is privilegizált kötelezettséget vállalt. E körben

hangsúlyozza az ítéletábra, hogy a váltókiállítás nem csak tartozáselismerést jelent (a tartozáselismerés a tartozás jogcímét nem változtatja meg), hanem egy olyan speciális jogszabályi háttérrel ellátott, önmagát pénzfizetésre kötelező nyilatkozat a váltóadás részéről, amelyet az értékpapírnak minősülő a váltóokirat testesít meg. A váltóperek gyors elbírálásához fontos közérdek is fűződik, ez kifejezésre jut a Pp. ide vonatkozó, eljárást gyorsító speciális rendelkezéseiben is. A bírói gyakorlat ezért közvetlen, egyértelmű, a váltón alapuló követelés fennálltát kétséget kizáróan és azonnal cáfoló bizonyítékokat követel meg a váltójogi kifogás esetén. Ilyen bizonyíték elsősorban okirat vagy ügyleti tanúk vallomása lehet, azonban közvetett bizonyítékok láncolata, szavahihetőség kérdésessége - mely hosszú bizonyítási eljáráshoz, ezáltal az eljárás elhúzódásához vezet - nem lehet alkalmas az ilyen esetben alperesre háruló fokozott bizonyítási kötelezettség teljesítéséhez. A váltókötelezettnek az ismertettek szerinti elvárt módon kell a bíróság rendelkezésére bocsájtható bizonyítékokkal alátámasztani, hogy a váltó jogosultjától nem kapta meg azt a szolgáltatást, amelynek biztosítására a váltót kiállította (BDT 2003/803. szám alatt közzétett eseti döntés, Legfelsőbb Bíróság, Kúria BH 1993/376., valamint EBH 2007/1622. szám alatti közzétett elvi döntés). Az ilyen tárgyú a kifogásokat tehát a rövid és soron kívüli gyors eljárást igénylő váltóperben olyan egyértelmű bizonyítékok alapján lehet csak érvényesíteni, amelyek terjedelmes bizonyítás nélkül is kétségtelenül alátámasztják a fél állítását.

A váltóbirtokos felperest ezért jelen váltóperben nem terhelte bizonyítási kötelezettség az általa állított kölcsönügylet kapcsán, sem a pénzáadás tényét, sem pedig az általa átadott készpénz forrását illetően (EBH 2007/1622.).

A jelen perben az alapügyletre vonatkozó kifogásból adódóan az alperesnek kellett bizonyítania:

- 1.ügyletként nem kölcsönügyletről volt szó a felek között, hanem a felperes csalárd módon, megtévesztő magatartást tanúsítva részvényvásárlással kívánta őt megbízni, és ennek végrehajtásához ígérte a jelentős, 21 millió forint összeg átadását, tehát egy megbízáshoz kapcsolódott volna a pénzáadás amellelt, hogy a felperesnek ügyletkötési szándéka valójában nem is volt. Megtévesztő magatartásának tényleges célja, hogy alperes fedezetlen váltókat írjon alá.
2. További bizonyításra szorult az az alperesi hivatkozás, hogy a későbbi pénzmozgásból eredő megbízotti elszámolási kötelezettség teljesítésének biztosítására írta alá a váltókat, utóbb pedig nem kapta meg a megbeszélte összeget.
3. Életszerű, hihető okra hivatkozással, egyértelmű bizonyítékokkal alátámasztott módon magyarázatot kellett volna adnia arra is, hogy miért írt alá egymás után több váltót is, még a pénzáadás előtt, és miért nem tartotta azokat magánál a közjegyzői hitelesítést követően, ahogy állítása szerint ebben alperessel meg is állapodott.

Az alperes által megjelölt bizonyítékok - a felperes vagyoni helyzetéről, az alperestől értesülő tanúk tekintetében - közvetett bizonyítékok voltak, az alperes által a váltóköveteléssel szemben előterjesztett alapügyletre vonatkozó kifogás ezért érdemben nem lett volna vizsgálható.

Az elsőfokú bíróság ennek ellenére a bizonyítási eljárást lefolytatta, de annak eredménye sem támasztotta alá az alperes kifogását.

Az elsőfokú bíróság ítélete jogi indokolásában a mérlegelésből kizárt bizonyítékok között említette a felperesi nyilatkozatokat, tényelőadásokat. Az elsőfokú bíróság a perben - helyesen eljárva - szükségesnek találta a felek nyilatkozatának beszerzését, így felperes személyes meghallgatására is sor került. Felperes a Pp. 141. § (2) bekezdésében rögzített jogszabályi rendelkezések szerint adta elő tényállításait, nyilatkozatait. Ez azonban nem tekinthető a Pp. 166. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási eszköznek, hanem a peres fél olyan, a bíróság által figyelmen kívül nem hagyható tényállításokat tartalmazó előadása, mellyel kapcsolatban bizonyítási, jelen esetben alperest terhelő ellenbizonyítási kötelezettség merül fel. A fél előadása nem zárható ki az ügy összes

körülményeivel kapcsolatos mérlegelési kötelezettség köréből, melyet a Pp. 206. § (1) bekezdése ír elő a bíróság számára, a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése elengedhetetlen. Ennek eredményétől függően dönt a bíróság arról, hogy melyik fél nyilatkozatát találja bizonyítottnak, amely a tényállás alapjául szolgálhat. A bíróságnak mindkét fél perben tett érdemi nyilatkozataival - a bizonyítékokkal való egybevetés során - érdemben foglalkoznia kell, és ennek eredményeként kell döntenie arról, hogy melyik fél nyilatkozatát fogadja el, illetve melyik fél szavahihetősége dőlt meg. Ez esetben nem a fél előadása érdemi vizsgálatának mellőzése történik, hanem a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti érdemi bírói mérlegelés alapján kerül sor arra, hogy a bizonyítékok egybevetett mérlegelése nyomán, melyik fél által előadott nyilatkozatokra alapítja az eljáró bíróság a megállapítható tényállást.

Mindezek tükrében a váltóokirattal alátámasztott felperesi nyilatkozatok helytállóságának vélelméből kiindulva, az alperesre háruló fokozott bizonyítási kötelezettség teljesítésének eredményességét illetően kellett a bíróságnak állást foglalnia. E körben az ítéletábra az elsőfokú bíróságtól eltérően értékelte a perbeli bizonyítás eredményét.

Nem sikerült alperesnek bizonyítania, hogy a felperes egyáltalán nem rendelkezett 21 millió forint nagyságrendű összeggel a váltókiállítások időszakában és azt sem, hogy nem volt a felperesnek ügyletkötési szándéka, az alapügylet megbízási jogviszony jellegét sem támasztotta alá, melyből elszámolási kötelezettség terhelte volna, és nem sikerült bizonyítani a pénzátadás meg nem történtét sem.

A perben meghallgatott tanúk saját, közvetlen tapasztalások hiányában a perbeli időszakban kizárólag alperestől kapott értesítéseket, esetenként tényállásbeli eltérések mellett adták elő tanúvallomásaikban, érdemi közvetlen okirati bizonyíték a felperesi tényállítások cáfolására pedig egyáltalán nem áll rendelkezésre, így alperes nem igazolta, hogy felperesnek nem volt ügyletkötési szándéka és a felek között nem jött létre kölcsönszerződés. A pénzátadás lehetőségének kizárására sem elegendő az alperes által bejelentett tanúk vallomásai, illetve az sem, hogy alperes jelenléti ívet írt alá ezen a napon a munkahelyén, ugyanis a jelenléti ív a munkahelyén való tartózkodás pontos időtartamát nem rögzíti, ehhez képest egy későbbi időpontban megtörténhetett még azon a napon a pénzátadás, és az első váltó megírására is sor kerülhetett, ahogy azt a felperes állította.

Az alperes közvetett módon kívánta bizonyítani azt, hogy a felperes vagyontalan és nem volt az állított időpontban módja a peresített nagyságrendű pénzösszeg átadására. A peranyagból kitűnik, hogy a felperes ingatlan, illetve nagyobb értékű ingóvagyonnal valóban nem rendelkezik, de életvitele az alperes szerint is azt mutatja, hogy nem vagyontalan (lakhatása biztosított, külföldi utakat tesz, gépjárművet üzemeltet). A felperes emellett bemutatta egy 2014. évben kiállított - közjegyző által hitelesítetten anonimizálva - váltó közjegyzőileg hitelesített másolatát, melyben 24 millió forint visszafizetésére ő vállalt kötelezettséget. A másodfokú eljárásban is bemutatott okirati bizonyíték azt valószínűsíti, hogy a perbeli időszakot megelőzően a felperes 24 millió forintos összeghez jutott, mellyel szemben 2014. május 06. napján váltófizetési kötelezettséget vállalt, így tehát nem kizárt, hogy rendelkezett azzal a pénzösszeggel, melyet állítása szerint kölcsönként az alperesnek adott át 2015. június 16-án. Az ítéletábra az anonimizálás szükségességével kapcsolatos felperesi magyarázatot elfogadhatónak találta, az üzleti célból nyújtott jelentős összeg kölcsönadóját a felperesnek nem kell megneveznie ahhoz, hogy igazoltá tegye az összeghez való hozzájutást. Döntő jelentősége annak van, hogy közjegyző által hitelesített váltóokirat ezt tanúsítja. A felperes 2014. áprilisa és 2015. június 30. között az **pénzintézet 1. neve város 1. nevei** fiókjában a 77. számú széf tulajdonosának meghatalmazottjaként jogosult volt a széfhasználatra. A bank igazolása szerint felperes részéről széfnyitásra 2014. május 7-én, június 12-én, szeptember 3-án, valamint 2015. június 16-án, június 17-én, továbbá június 24-én és 25-én került sor. A közjegyző által hitelesített anonimizált váltómásolat kiállításának dátuma és az **pénzintézet 1. neve** igazolásában

rögzített széfnyitási időpontok egybevetéséből következően nem kizárt, hogy a felperes a váltókiállításakor a váltóban megjelölt összeggel rendelkezhetett. A 2014. május 7-i széfnyitás a felperes által kiállított váltó dátumához igazodik, felperesi állítás szerint a kölcsönösszeget készpénzben ekkor helyezte el a széfben. Széfhasználat volt továbbá a felperes által állított, alperes felé történő 21 millió forintos pénzátadás időpontjában, majd az azt követő napon, amikor is felperesi állítás szerint az alperes kézzel írt és neki átadott váltóját helyezte el ekkor a széfben. Ezt a váltót 2015. június 24. napján, egy újabb igazolt széfnyitáskor magához vette, a közjegyzőnél alperes által megtett váltónyilatkozat miatt, ezen a napon akarta ugyanis elmondása szerint a kézzel írt váltót alperesnek visszaadni. A széfnyitási időpontok tehát a felperesi tényállításokhoz igazodnak, azokat életszerűvé teszik. Mindezen okirati bizonyítékok arra engednek következtetni, nem kizárt az, hogy a felperes 2015. június 16-án - ahogy azt állította - 21.000.000,- forint összeggel rendelkezett, és azt alperesnek kölcsönként átadta. Az alperesi bizonyítás e tekintetben eredménytelen maradt.

A perbeli váltókiállítás okáról, körülményeiről előadott alperesi állításokat mindezekén túl további, nem vitatott lényeges tényállási elemek egyébként is kétségesse teszik. Ilyen nem vitatott körülmény az, hogy alperes a peresített 12.000.000,- forintos váltón kívül korábban 2016. június 16-án egy 21.000.000,- forint fizetési kötelezettséget tartalmazó saját váltót saját kezűleg írt meg, és írt alá, továbbá közjegyző előtt a perbeli váltóval együtt egy további 9.000.000,- forintos kötelezettségvállalást tartalmazó váltót is ellenjegyzett. Ezzel az alapjogviszony tekintetében tartozását nemcsak elismerte, hanem a tartozáselismerést, mint szerződési nyilatkozatát kifejezetten megerősítő nyilatkozatot tett, mely a megtévesztésre alapított megtámadási hivatkozás lehetőségét lekorlátozza (Ptk. 6:89. § (5) bekezdés). Az alperes ezen túlmenően 2015. július 2. napján sms üzenetben jelentős összegű részteljesítést vállalt, majd egy későbbi szóbeli nyilatkozattal 200.000,- forint fizetést is ígért. Mindezen alperes által is elismert, a tényállás alapjául szolgáló körülmények (Pp. 163. § (2) bekezdés) arra utalnak, hogy maga az alperes sem vitatta még ebben az időszakban, hogy tartozása felperes irányában fennáll. Az alperes a felperesi váltóbemutatót követően következetes, fizetéstől elzárkózó magatartást nem tanúsított, hanem részteljesítési ígéreteket tett. Az a körülmény pedig, hogy ingatlan- és gépkocsi tulajdonát elidegenítette a perbeli időszakban, arra utal, hogy az ekkor még nem vitatott fizetési kötelezettségének fedezetéül szolgáló vagyontárgyai tulajdonjogától kívánt megszabadulni.

A nyomozati eljárás iratanyagának részbeni peranyaggá tétele mellett a peres felek is csatoltak a nyomozati eljárás folyamatára megfelelő rálátást biztosító okirati bizonyítékokat, így a teljes nyomozati anyag perbeli bizonyítékként történő felhasználása az ítéletábla álláspontja szerint nem szükséges. Az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabályt nem sértett, amikor a késedelmesen megküldött iratanyagot a soron kívül intézendő váltóper további elhúzódásának megelőzése érdekében már nem használta fel. A két nyomozati eljárást megszüntető határozat egyező szövegezésének perbeli megítélését illetően azt emeli ki az ítéletábla, hogy a pénzátadás bizonyítatlanságának megállapítása, illetve a tévedésbe ejtés, mint a csalás büntette konjunktív törvényi feltételének megállapíthatatlansága nem az alperesi álláspontot megerősítő tényállási elemek. A megszüntető határozatokban megállapítottaktól eltérően ugyanis, éppen az lett volna alperes védekezését erősítő érdemi bizonyítéknak tekinthető, ha a nyomozó hatóság a felperes esetében alperes tévedésbe ejtését megállapítja azon a módon, ahogy azt az alperes állította - vagy a váltóper speciális jellege miatt - a pénzátadás meg nem történtének kétséget kizáró megállapítását tartalmazná. A bizonyítatlanság folytán történő nyomozás megszüntetése így a perbeli jogvita polgári jogi megítélését illetően irrelevánssá teszi a nyomozati iratanyagot.

A tényállási elemeket, és az azokhoz kapcsolódó bizonyítékokat egybevetetten értékelve a Pp. 206.

§ (1) bekezdés szerinti mérlegelés eredményeként az ítélet tábla tehát az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi álláspontra helyezkedett és az alperesi kifogás bizonyíthatatlansága folytán a kereseti kérelmet megalapozottnak találta. Ekként a felperesi váltóbirtokos, a váltó kiállítója, fő adója (alperes) ellen a Vár. 78. § (1) bekezdés, valamint 28. § (1) bekezdés értelmében a fizetés hiánya miatti közvetlen követelési jogára alapított keresetének helyt adott, és azzal egyező tartalommal marasztalva alperest, teljes egészében megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét (Pp. 253. § (2) bekezdés).

A kereseti kérelem kiterjedt a Vár. 49. § 2. és 4. pontjában rögzítettek szerinti évi 6%-os késedelmi kamatra, valamint a teljes kifizetés összege után számított 3 ezrelékes váltódíjra is, így ezen járulékok tekintetében is marasztalásra került alperes. A váltódíjat illetően megjegyzendő, hogy az kárátalányként funkcionál, a fizetés elmaradásaért, a bemutatás, értesítés, és a váltókezelés körüli költségek fedezetére szolgál. A váltódíjjal a visszaváltót a késedelmes fizetés miatti kártérítés ilyen módon átalány formájában illeti meg, ezzel kapcsolatos további kárigény érvényesítésére azonban már nincs törvényes lehetőség (Legfelsőbb Bíróság, Kúria BH 1993/182., BH 1993/515. szám alatt közzétett eseti döntések).

Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása folytán az alperes vált teljes egészében pervesztessé, így köteles a jogi képviselővel eljáró felperes első- és másodfokú eljárási költségeinek megtérítésére (Pp. 78. § (1) bekezdés). A felperes jogi képviseletével felmerült ügyvédi munkadíj összegét az ítélet tábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b.) pont, valamint (5) bekezdés alkalmazásával állapította meg.

A felperes személyes illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt első- és másodfokú eljárási illetéket a pervesztés alperes köteles az állam javára külön felhívásra megfizetni (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés, 15. § (1) és (3) bekezdés, 1990. évi XCIII. tv. 42. § (1) bekezdés a.) pont, 46. § (1) bekezdés).

Szeged, 2016. szeptember 8. napja

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó s.k.	Dobler László s.k.	Béri András s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő